

Mötesanteckningar: Järpårsrådet

Tid och plats 2020-02-12 Järpås

Deltagare Från kommunen: Jonas, Frida, Mikael Pousette, Dag Högrell,
Dag S, Anders Y Johansson (polisen)
Från Järpås: 36 personer

Välkomna

Ordförande hälsade välkomna och öppnade mötet.

Återkoppling från Järpårsrådet 190924

Utmaning

Om Järpås innan nästa möte lagt in minst 10 olika ärenden i synpunkter/felanmälan så kommer kommunen bjuda på tårta vid nästa Järpårsråd.

Vid koll med kontaktcenter var det 14 frågor och synpunkter där Järpås var sökbart så det blir tårta ☺.

Frågor till AB bostäder

Behov av hyresrätter i Järpås finns både för äldre och för familjer som separerar men där man vill bo kvar för barnens skull. Kan AB Bostäder skicka ut en enkät för att undersöka behovet?

Svar från Karl Alexandersson:

I vår kö, som idag omfattar 8700 personer, har 147 angivit intresse av lgh i Järpås. För att få en kontrakt av oss krävs det idag ca 2 års kötid i Järpås, vilket är betydligt mindre än i våra mer centrala områden. Vi bedömer dock att det finns en marknad på 20-25 hyreslägenheter motsvarande de som nyligen flyttades in i Sjölunda. Vi bedömer dock tyvärr att det är svårt att motivera en investering i Järpås utan investeringsbidrag, då hyrorna skulle bli högre än i de centrala delarna.

Sammanfattningsvis;

En viss efterfrågan finns nog, men betalningsviljan är mindre än vad som behövs för en investering.

Det saknas dessutom byggklar detaljplan, vilket samhällsbyggnad får prioritera mot andra möjligheter.

Vi kan absolut titta mer på detta, men det kräver ett driv från samhällsbyggnad. Jag kommer gärna och deltar vi något råd.

Frågor till samhällsbyggnad, park-gata

- När utegymmet invigs vill Jonas och Rasmus få en inbjudan.
Vi kommer inte ha en invigning, är för liten insats för att inviga. Då skulle vi haft fullt upp att inviga saker vid byggt.
- Trafikverkets väg vid infarten mot badsjön är akut dålig. Kontakta Trafikverket för detta måste åtgärdas snarast.
Järpåsrådet får själva kontakta Trafikverket
- Rensning av badsjön gjordes tidigare genom att tömma sjön. Men det kanske inte går att upprepa för sanden är borta. Finns annan lösning?
En tömning är inte aktuell igen. Vi kommer att rensa så gott det går ändå. Detta gör vi inför varje badsäsong.
- Röjning av sly längs badsjöns stränder kan göras när det blir is. Någon från Järpås får kontakta park-gata när sjön frusit till.
Ser inte ut att ske denna milda vinter.
- Grillstuga vid badsjön? Finns det pengar i landsbygdsbudgeten för detta?
Vi kommer inte att bygga en grillstuga. Däremot kommer betongröret där man grillar bytas ut. Även den röda stugan kommer rivs.

På frågan om det finns pengar att söka ur budgeten för landsbygdsutveckling.

- Kriterier för att kunna söka dessa medel är bland annat:
- Lokalt engagemang finns hos föreningar och boende på orten?
- Görs en lokal egen insats, ideellt arbete, ekonomiskt bidrag eller medmaterial?
- Finns genomförandekapacitet?
- Uppfylls dessa?
- Lägga ut sand vid bryggan i badsjön. Om park-gata tippar av ett lass sand kan volontärer skotta ut den där de vill ha de.
Vi lägger ut sand på två ställen. Vem meddelar vi när detta är gjort? Vi försöker få ut sanden så bra som möjligt men det kan behövas hjälp av volontärer om vi inte kommer åt på ett bra sätt.
- Torrblåsning av löv är olämpligt i Järpås på grund av den stora mängden vassa partiklar som spills från lastbilarna. Många andra kommuner har slutat torrblåsa på grund av olycksrisken.
Vi utför våra arbetsmoment som vi gjort de senaste åren i hela staden. Inget särskilt arbetssätt för Järpås.

Information om punkterna som berör Trafikverket från förra mötet

- Minska antalet farliga lastbilar i centrum. Denna fråga finns med i Trafikverkets och kommunens åtgärdsvalstudie, men har bara prio 4.
- Varför två vägar från bergtåkten. Detta är bergtåktens eget beslut. Länsstyrelsen och eventuellt miljö-hälsa beslutar om tillstånd. Denna fråga skall tas upp på nästa möte och dit ska Trafikverket bjudas in.
- Järnvägsstationen. Ingen ny information finns.
- Värna järnvägen. Frågan finns med i översiktsplanen och är prioriterad.
- Uveredsvägen är smal och med många lastbilar. Detta är en fråga för Trafikverket.
- När bergtåktens vägar öppnas kommer trafiken då att minska i samhället? Extern trafik kan inte styras men trafiken får inte öka.
- Cykelbana till Levene. Finns inte med i översiktsplanen.
- Vägen till Häggesled, kan den göras säkrare. Den finns inte med i översiktsplanen. Detta är Trafikverkets väg.

Vad prioriteras på trygghetsområdet i ert område från kommunens och polisens sida. Vad vill ni ska prioriteras? Information och dialog.

Anders "Krullen" och Dag S drog nuvarande situation och vad som planeras framöver. Mycket fokus kommer ligga på att få EST (effektiv samordning trygghet) arbetet med tillhörande lägesbildsmetodik implementerat i hela kommunen. De förklarade hur EST arbetet går till och vad det har gett för resultat såhär långt. Planer finns på att använda Trygghetscentralen(TC) på Räddningstjänsten som bas för inrapportering och övergripande bas för verksamheten. TC bemannas 24/7 vilket gör att vi täcker hela dygnet och alla årets dagar. Per idag så körs lokala EST i Margretelundsområdet samt för Sockerbruket/Resecentrum/Biblioteket.

Sju år med Lidköpings handlingsplan för landsbygdsutveckling. Resultat och återkoppling.

Klar hösten 2013

- Budget för landsbygdsutveckling 750 000 kr/år kunde skalas upp till ca 12 miljoner
- Ökat fokus på landsbygden i all kommunal planering
- Lidköping utsågs till årets landsbygdskommun

Landsbygden och staden:

Det är ett ständigt arbete som pågått hela tiden! 30 % av befolkning bor på landsbygden 13000 + 26000 . Det var inget man tänkte särskilt mycket på eller tog hänsyn till. Att beskriva hur nära (i restid) det var mellan den mest avlägsna landsbygden och torget i centrum gav kanske en aha-upplevelse. Men fixeringen vid staden är grundmurad hos alla som bor i staden (politiker och allmänhet). En nackdel är att staden och kommunen har samma namn. Vi i Lidköping, här i Lidköping. Vad menar man? Hela geografiska kommunen eller bara staden? Eller kanske bara kommunen som organisation?

Befolkning:

Det är stor skillnad på ålderspyramiden på landsbygden och staden. På landsbygden saknas 20-30-åringarna och 75+. Vart har dessa åldersgrupper tagit vägen? Varför försvann de? Det är inte så att landsbygden drabbats av en överdödlighet bland äldre eller att antalet ungdomar som flyttar iväg för att studera är ovanligt stor på landsbygden. Om man ser på stadens åldersfördelning så ser man att åldersgruppen 20-30 är omotiverat stor där. Visst ska andra människor flytta för att studera men det borde de göra både i staden och på landsbygden.

Hela förklaringen finns i stället i bristen på lämpliga bostäder på landsbygden för dessa två åldersgrupper. Unga som skaffar sin första bostad har inte råd att köpa en villa utan behöver en lägenhet, en hyresrätt. Äldre som säljer sin villa behöver ha en lägenhet, hyresrätt, bostadsrätt eller trygghetsboende. Ingen av dessa bostadstyper fanns då på landsbygden. De få som fanns hade en kötid på flera år. En av de viktiga uppgifterna i arbetet med landsbygdsplanen var att visa på behovet av dessa bostadstyper, framförallt trygghetsboende. Ett trygghetsboende på landsbygden startar en flyttkedja som frigör billiga villor på landsbygden som kan bli en barnfamiljs första egna hus. Tillsammans med V&O gjordes enkäter över intresset för trygghetsboende på sex olika orter på landsbygden.

Trygghetsboende, lägenheter i markplanet, har byggts i fyra av dessa. I samband med ny Öp har områden pekats ut även för flerfamiljshus på landsbygden

Fysisk planering:

Ett arbete var att stärka orterna så de ser sin potential och börjar driva sin egen fysiska utveckling. Kållandsö bjöd in 7-8 byggföretag till ett informationsmöte som visade på att det fanns både tomter och efterfrågan på bostäder. En byggmästare nappade och bygger nu ca 25 radhus/lägenheter/trygghetsboende i

markplan. 3 andra orter har fått igång buggande av trygghetsboende via kommunen/kommunala bostadsbolaget. Fyra av orterna är utpekade i ny Öp som utvecklingsorter med bra kommunikationer. Där har ganska stora områden pekats ut för bostadsbyggande. Även några småorter i attraktiva lägen har fått mark utpekad för bostäder. Även i samband med Öp fick viss lobbying ske för att få till 8-10 samrådsmöten och lyfta fram landsbygdens orter.

Bostäder:

Som tidigare beskrivits är en nyckel till landsbygdens utveckling att få igång bostadsbyggande av hyresrätter och bostadsrätter. Framförallt trygghetsboende startar flyttkedjor som i sin tur frigör billiga villor. För att vara attraktiva behöver bostäderna på landsbygden vara i markplanen, tillgång till trädgård/uteplats är ett av skälen till att man från början bosatt sig på landsbygden. "Hemtjänsten är det värsta som hänt landsbygden", varför säger man så? Att bo kvar i sitt gamla hus är billigt, billigare än att flytta till lägenhet. Tack vare hemtjänsten kan man bo kvar 10 år längre men under de 10 åren orkar man inte underhålla huset eller trädgården utan det förfaller. Fastighetens värde sjunker och kanske huset inte ens går att rädda. Det lägenhetsalternativ som erbjuds måste alltså vara så attraktivt att man väljer detta trots den högre boende kostnaden. Social gemenskap är en viktig faktor som trygghetsboendet kan erbjuda. Att det skulle vara svårt att få lån är en fördom som kanske inte längre stämmer? Idag i Lidköping finns bara två hus (små sommarstugor) som kostar mindre än 1 miljon. Det både byggs och säljs villor för 2-3,5 miljoner på landsbygden

Kommunal service:

Förskolan och skolan är viktig, så länge det finns skola är det en intressant bostadsort. Av dessa ser man förskolan som viktigast att ha nära eftersom dit måste föräldrarna skjutsa. Till skolan får man skolbuss.

Man måste ibland skjutsa in förskolebarnen mot staden till en förskola där, lämna barnen, för att sedan pendla åt andra hållet till jobbet. Vi har på senare tid sett att pendlingen för att lämna barnen på förskolan, när förskolan man tilldelats inte ligger nära är det som genererar den mesta trafiken i staden. Förskola nära = inga köer i centrum

Trygghetsboenden byggda i Järpås, Vinninga, Örslösa och Otterstad
Resultat av omflyttningen i och med trygghetsboende är att fler barnfamiljer flyttar in och trycket ökar på skolorna.

Besöksnäring:

Här har mycket skett. Det är både företagsutveckling och besöksnäringens utveckling. För landsbygden är besöksnäringen en viktig näringsgren! Kållandsö, Vänerslingan, Tunbygden, Wedumsdalens nejder och Resville har alla utvecklats med stöd av Leader, Länsstyrelsen, VG-regionen, kommunen Sparbanksstiftelsen. Genom den budget på 750 000 kr som avsatts för landsbygdsutveckling har krav på offentlig medfinansiering kunnat lösas och dessa pengar har kunnat skalats upp till ca 15 miljoner i projektmedel + ett stort ideellt lokalt engagemang! De flesta av de aktiviteter som projekten finansierat lever fortfarande kvar i företagens och ideella föreningarnas regi

Arbete:

Att de som bor på landsbygden jobbar med lantbruk stämmer inte alls. Lantbruken är stora, maskinintensiva med få anställda. Skola och äldreomsorg finns kvar på orterna på landsbygden. Speciellt för Lidköping är att försvaret finns på landsbygden med 1000 anställda. Vad siffrorna visar är att landsbygden är en plats man väljer att bo på för att sen pendla till jobbet. Hälften av arbetstillfällen som finns på landsbygden är det inte ortsbor som jobbar utan man pendlar in från andra orter till dessa arbeten. Inpendlingen är ungefär lika stor som utpendlingen. Alltså landsbygden är ett ställe man väljer att bo på, en bostadsort inte en arbetsort. Grön omsorg var aktuellt just då. Inge gård startade på landsbygden men istället startades en Stadsnära lantgård som är ett socialt integrerat kooperativ. Nu med ca 5 anställda ca 15 som går på praktik/arbetssträning och ca 5 -10 volontärer. Ca 100 besökare en vanlig dag, förskolor, och dagligverksamhet kommer ofta dit. Kommunen äger gården, har rutsat upp den säkerhetsmässigt (arbetsmiljö, brand, HWC) men hyr ut den till kooperativet. Betalar en heltid som gårdsvärd för att visa besökare tillräta och informera om säkerhet för besökare och djur.

Kommunikationer:

Detta är inte lätt att påverka. Hela kommunen engagerad framförallt i kommunikationerna mot Göteborg, dvs Kinnekullebanan, E20 och nu även RV 44. Närtrafiken viktig. Cykelbanor är det vanligaste önskemålet från orterna på landsbygden. Livsfarligt numera att cykla på landsvägarna. Viktigt kunna cykla säkert till skolan och till de lokala idrottsplatserna. I ny Öp har tre orter + cykelväg till Läckö pekats ut som prioriterade för cykelbanor.

Infrastruktur:

Nu är nästan hela landsbygden utbyggd med vatten, avlopp och fiber. Detta efter ett politiskt beslut att underlätta detta och de som gjort jobbet är VA- och fiberföreningarna. Oklart hur mycket landsbygdsplanen och den lobbyingen påverkade. Rådgivning 10 tim köps in av kommunen för att hjälpa föreningarna med juridik och ekonomiråd.

Demokrati och Integration:

När landsbygdsplanen drog igång fanns ett lokalt politiskt råd och en lokal intresseförening. Nu finns tre politiska råd och ytterligare fem intresseföreningar har startas . De politiska råden ger en direktkontakt mellan lokalbefolkningen och kommunalråden med 2.3 möte/år i varje råd. Intresseföreningarna har sökt projektmedel och driver olika utvecklingsprojekt förutom att de samlar bygden till lokala evenemang.

Första tänkte man inte på att ha ÖP på landsbygden men där sattes kraftig lobbying in så det blev både dialogmöte och samrådemöte på ca 8 platser.

Integration: Kontakt togs med en förort till Göteborg , men de var inte intresserade. Sen kom alla flyktingarna. Det var helt omöjligt att få social&arbetsmarkand att förstå att det fanns både lokaler, bostäder och engagemang för att ta emot och integreraasylsökande och nyanlända. Det var för långt att åka för att följa dem och de kunde inte ta sig in till Sfi i stan. Dumt! Allt detta hade enkelt kunnat lösas . Skolbuss och närtrafiken finns ju. I Tun var det en privata husägare som ändå fick till det och 10 asylsökande/nyanlända fick ett varmt mottagande i byn.

Övriga frågor

- Tomter saknas – Jonas tar med sig frågan och återkopplar till nästa möte
- Stödperson till affären – Vad har hänt med frågan från kommunens sida?
- Fritidsgården behöver öppnas igen. Vad gör kommunen med frågan?

Nästa möte

Bestämdes ej